

Földvári Erika

NYELVTAN

Munkatankönyv

3

új

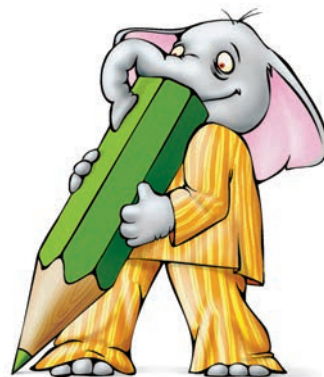
A szavak

1. Egészítsd ki a meghatározást!

A szó beszédünk _____

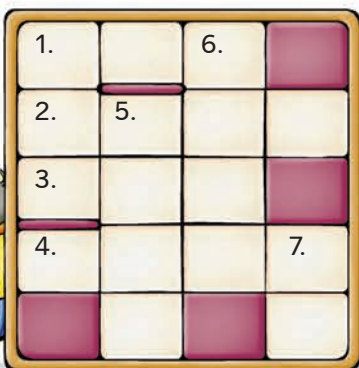
Minden szónak van _____

A szavakból épülnek fel a _____

2. Írj a füzetedbe négy olyan szót, amely magánhangzóval kezdődik és két szótagból áll! Mondj egy-egy mondatot a szavakkal!

3. Töltsd ki a keresztrejtvényt a meghatározásoknak megfelelően!

Vízszintes

1. kenyeret süt
2. kívánság
3. testrész
4. sok fa

Függőleges

1. nyolclábú, gerinctelen állat
5. csata
6. harci eszköz
7. vadon élő állat

4. Meseszereplők neveit írtam le két oszlopban külön-külön betűrendben. Készíts a nevekből egy összesített listát!

hétfejű sárkány
kobold
manó
szegény ember

boszorkány
király
táltos paripa
tündér

---

5. Egy-egy betűsorban két állat neve olvasható. Írd le mindkettő nevét!
Az egyik szópárt foglald egy mondatba!

rókacsa: _____

medveréb: _____

kecskeselyű: _____

rigólya: _____

---

6. Helyettesítsd olyan szavakkal a kifejezéseket, amelyek visszafelé olvasva is értelmesek! Alkoss mondatokat az egyik szópárral!

rengeteg – hím juh: _____

a szemével érzel – edényfajta: _____

ütöm – nem rugalmas: _____

7. A következő szavak gyerekek neveit rejtik. Írd le a neveket betűrendben!
fedele, cella, trappista, bari

---

8. Ha egy betűt kiveszünk a szavakból, akkor is értelmes szavakat kapunk.
Írd le az új szavakat!

kár, ablak, rásüt, tétlen, bojt, kampó, hamvas

---

9. Egészítsd ki a szavakat egy-egy betűvel úgy, hogy új szót kapj!

akar, bika, sereg, füge, dob, pacsi, érem

A felkiáltó mondat

1. Képzeld el, hogy a mesefa előtt állsz! Mondj olyan mondatokat, amelyek az érzelmeidet (öröm, meglepődés, csodálkozás, ijedtség) fejezik ki!

2. Húzd alá azokat a mondatokat, amelyek meglepődést fejeznek ki!

Hú, de magas ez a torony!
De furcsa ez a kép!
Máris megérkeztek a vendégek!
Jaj, megütöttem a lábam!
Hú, de nehéz ez a táska!
Micsoda különleges autó!
Jé, itt egy macska!

3. Másold le a füzetedbe a meserészletből a felkiáltó mondatokat!

„Nem éltél még? Akkor a bátyád volt!” – „A bátyám?
Nincs is bátyám.” – „Rokonod volt akkor, te bárány!”

(A farkas és a bárány)

4. Írd a mondatokat a megfelelő képek alá!

Jaj, de fáj a fogam! Hű, de megnőttél! De aranyos kutyus!

5. Olvasd el hangosan a mondatokat! Találj ki olyan helyzeteket, amikor elhangzanak!

Elmentem a boltba. Elmentem a boltba!

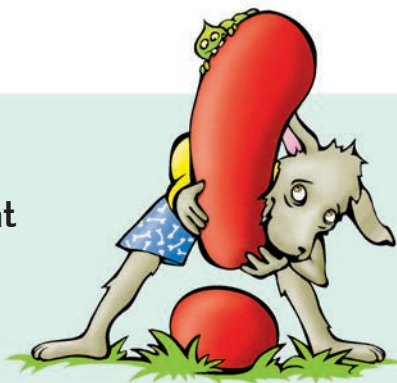
Szeretem a húslevest. De szeretem a húslevest!

Süt a Nap. Süt a Nap!

Eltörött a lábam. Jaj, eltörött a lábam!

Jegyezd meg!

A felkiáltó mondat érzelmeket, indulatokat (meglepetést, örömet, fájdalmat, haragot, dühöt, bosszúságot) fejez ki. Mondatvégi írásjele a felkiáltójel.

6. Pótold a mondatvégi írásjeleket! Írd le a füzetedbe a felkiáltó mondatokat!

Mikor lesz a születésnapod ___

Hurrá, holnap lesz a születésnapom ___

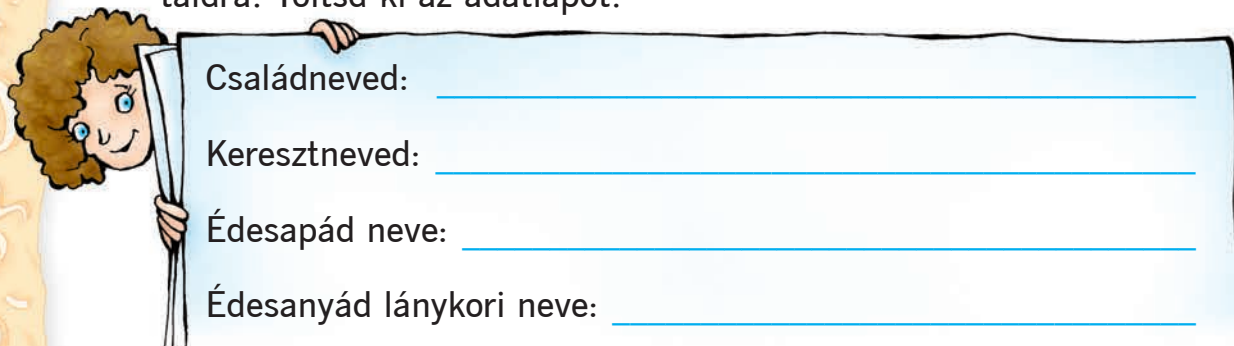
Hű, micsoda ajándékot fogok kapni ___

Szerintem virágot is kapok ___

Jaj, de várom már a holnapot ___

Személynevek

1. Képzeld el, hogy egy nyereményjátékhoz szükség van a személyi adataidra! Töltsd ki az adatlapot!

Családneved: _____

Keresztneved: _____

Édesapád neve: _____

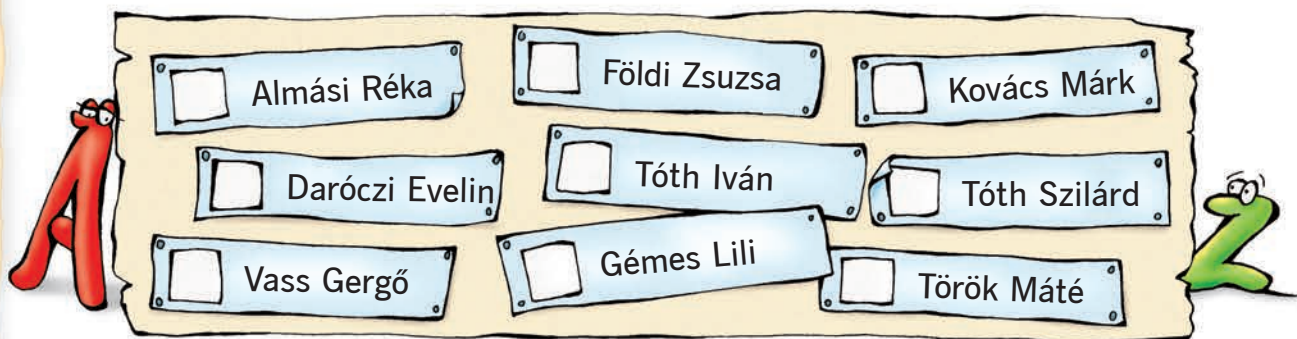
Édesanyád lánykori neve: _____

2. Írd le a két legjobb barátod nevét! Írd le a becenevüket is!

_____

_____

3. Számozással állítsd betűrendbe a barátaim nevét!

Almási Réka   Földi Zsuzsa   Kovács Márk

Daróczi Evelin   Tóth Iván   Tóth Szilárd

Vass Gergő   Gémes Lili   Török Máté

4. Írd le az első négy nevet az osztálynévsorotokból!

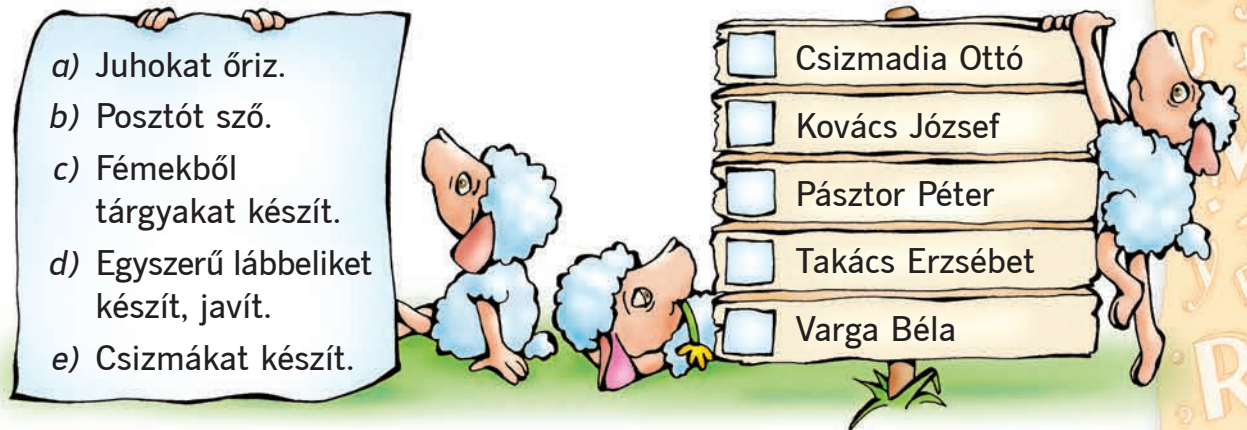
_____

_____

5. Vannak olyan családnevek, amelyek tulajdonságot fejeznek ki. Találj ki keresztnemekhez tulajdonságot kifejező családneveket úgy, hogy mindkét névnek azonos legyen a kezdőbetűje!

Kis Kelemen, _____

6. Vannak olyan családnevek is, amelyek mesterségek nevei. Ez azt jelentheti, hogy a család valamelyik őse ezt a foglalkozást űzte. Írd a megfelelő betűjelet a nevek elé!

7. Írd le a füzetedbe annak az osztálytársadnak a nevét, akinek a családneve mesterség neve is!

Jegyezd meg!

A magyar nyelvben a személyek neve családnévből és keresztnévből áll. Vannak olyan személyek is, akiknek több keresztnévük van. A személynevekben minden szót nagy kezdőbetűvel írunk.

8. Írd a verscímek mellé a költők nevét!

Sün Balázs: _____

Altató: _____

Anyám tyúkja: _____

9. Tollbamondás után írd le a mondatokat a füzetedbe! Javítsd a munkád!
Ma új osztálytársunk érkezett. Asztalos Orsolya a neve. Két testvére van, a húgát Rékának, a bátyját Mihálynak hívják. A tanító néni Kovács Ágnes mellé ültette.

Intézmények neve

1. Írd le az iskolád nevét!

---

2. Olvasd el a hirdetőoszlop kulturális programjait! Készíts programajánlót, hogy hol, milyen előadást érdemes megnézni!

A Magyar Állami Operaházban:

A Filmklubban:

A Fővárosi Nagycirkuszban:

A Kövér Béla Bábszínházban:

---

3. Másold le az egészségügyi intézmények nevét!

Balambér Gyermekklinika, Magyar Tudományos Akadémia, Vígszínház, Mosoly Gyermekfogászat, Petőfi Sándor Általános Iskola és Gimnázium, Nemzeti Levéltár, Stefánia Klinika, Okulár Szemészet, Magyar Nemzeti Levéltár, Selye János Kórház és Rendelőintézet

---

Jegyzed meg!

Az intézménynevekben minden szót nagy kezdőbetűvel írunk, kivéve az és kötőszót.

- Írd le a füzetedbe az iskolád közelében lévő intézmények tulajdonnevét!
- Írd le az intézményneveket helyesen! Írj mondatot az egyik névvel!
fővárosi állat- és növénykert, szegedi nemzeti színház, csodák palotája, szegedi vízművek és fürdők, múcsarnok

---

- Képzeld el, hogy te vagy egy óvoda alapítója! Nevezd el az óvodát!
-
- Látó-halló tollbamondás után írd le a mondatokat a füzetedbe!
A Labdaház nevű sportcsarnokban van a fociedzés.
A Múcsarnok Budapesten, a Hősök terén áll.
A Vígszínházban ad koncertet Halász Judit.

Történést jelentő szavak

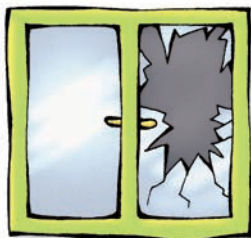
1. Meséld el, hogy mi történhetett!

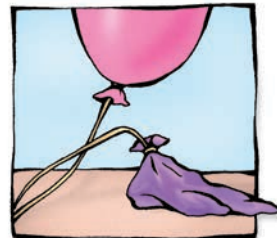
2. Fejezd be a mondatokat!

A virág _____

Az ablak _____

A váza _____

A léggömb _____

3. Töltsd ki a táblázatot!

Ezt csinálja	Ez történik
A pék kenyeret süt.	A kenyér sül.
A szakács tésztát főz.	_____
A kőműves házat épít.	_____
Anya levest melegít.	_____

4. Egészítsd ki a mondatokat!

A víz 100 °C-os hőmérsékleten _____

A víz 0 °C-os hőmérsékleten _____

A fagylalt a melegben _____

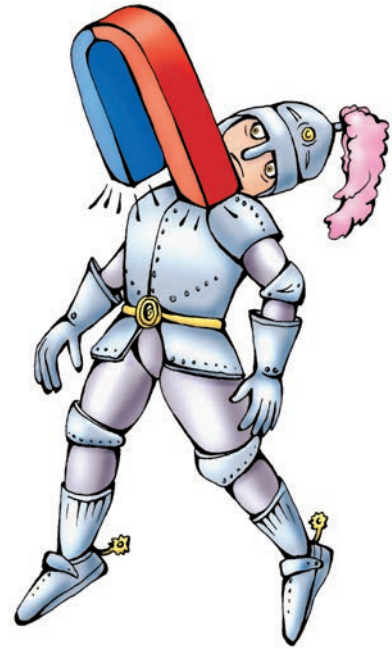
A cukor a teában _____

A mágnes a vasat _____

A labda a földről _____

A papír a tűzben _____

A babnövény a földből _____

5. Számozással állítsd időrendbe egy babnövény fejlődését!

csírázik

növekszik

kihajt

fejlődik

elpusztul

virágzik

terem

Jegyezd meg!

Az akarattól nem függő változásokat történésnek nevezzük.

6. Húzd alá azokat a történet jelentő szavakat, amelyek minden élőlényre jellemzők!

megszületik, elhervad, fejlődik, mozog, táplálkozik, virágzik, növekszik, vedlik

7. Írj történet jelentő szavakat a füzetedbe!

a) egy szótagú

b) két szótagú

